

نومرو : ۸۵

اداره خانه

ایستانبول . جمال اوغلنده
دائرة اجتهادده

“ Idjtihad ” Constantinople

دوردنجی سنه

اجتهاد

۱۹ کانون اول ۱۳۲۹

آبونده

حریت فکریه یه خادم

پنجشنبه کونلری حیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الہامی صفا

سنه لك آلتی آیلای

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۲۰ غروش
ممالک اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یارم

(امروزه) ك تفرقه سی

دوره

۳

۲۷ مایس

غلیان حسیات ایله ناطقه پردازلق ایدرکن تشبیهلر،
تلمیحلر آره سنده کنیدی غائب ایتدیگی آکلایورم،
زیرا سوق کلام ایله حدودك خارجنه سوروکلنه رك ادا،
رسملرینی یادیغ، ایکی چوجوغك حکایه سنی تکمل
ایتمدم. اولدقجه رابطه سز بر مکتوبه وجود ویرن او
احتیاساته مستغرق اولدیغ حالدہ دون، تام ایکی ساعت
او صابانك اوستده اوطوردم. آقشامه طوغری کنج
بر قادین، قولنده بر سپت اولدیغی حالدہ گورونه رك
— یئرلندن اصلا قیملدایمان — چوجوقلره طوغری
یورودی. براز یاقلاشجه التفاتلی بر مسرتله باغیردق:
«فلیپ، سن پك ائی بر اوغلانسك!» دیدی. بکا
باشیله سلام ویردی، مقابله ایتدم. قالقارم، یانسه کیدرم،
بو چوجوقلر کنیدیستکمیدر؛ دیه صورارم. جواباً اون
دیر؛ صکره چوجوقلرک بیوکنه بر دیلم بیاض اکک
ویرر، کوچوکی قوجاغنه آله رق صوكد درجه برشفق
سینه سنه باصدیرر. بکا دیرکه: «بو مینی مینی فلیپ
امانت ایدهرک کندم بیوكد اوغلمله — براز چارشى اککی،
بر آز شکر و برده طوپراق طاوا آلمق ایچون — چارشى به
ایتمدم.» قباغی دوشمش بر سپتک ایچنده بودیدکاری
گورونیوردی. دوام ایله دیدی که: «بو آقشام کوچوكد
ژانمه بر تیرید یاپه جغم. (ژانك کوچوکنك اسمی ایدی)
بیوكد یارامازم، دون محلینك دیی ایچون فلیپ له غوغا
ایدهرک طاوایی قیردیلدی.»

بیوكد یارامازینك زرده اولدیغی صوردم. جواباً
چایرده قازلری قووالدیغی آنجق سویله ییلمش ایدی که
اوده قوشه قوشه، صیچرایه صیچرایه گلوب مینی مینی
برادرینه بر فندق دالی تقدیم ایتدی. بن بو قادینه

فقط بوتون بو کتابلره قارشی خلق کوسته ردیی
رغبتهزلکه مطبوعاتك ده اهمیت ویرمه مزلیکی انضمام
ایدنجه آرتق او کتابلرا یچون مصرفی قورتارمق احتمالی
قالمایور.

بو کون، مرجان اعدادیمی طلبه لری معلملری
عثمان فخری بکك دلاتیله «والدهم» دن یوزلرجه
صائین آلدیلر. بوشایان تجیل حرکته دیگر مکتبلرکده
اشترک ایده جکئی امید ایدرز. «حامد»، ادبیاترک
ولی نعمتیدر. اونك اثرلرینه گوستریلن رغبته، مملکتته،
مملکتك ادبیاتنه، روحنه عائددر.

منفایه کیده رکن هانگی کتابلری انتخاب ایده جکلری
محررلریزدن استفسار ایده جک و بوهفته درج ایده جکدک.
اجتهادك بوهفته کی مندرجاتی جمله سنی استیعابه کفایت
ایتمدی. یالکیز «وهرتر» مترجمی علی کامی بکدن
کلن ورقینی درج ایده بیلیورز:

«بقیه حیاتی کچر مکه محکوم اولدیغ منفایه یالکیز اوچ
کتاب کوتورمک ایجاب ایتسه بونلرک برنجیسی «کتاب الله»
اولاجقدر. یالکیز بونك تفسیر بنیان کی معناسی ده برابر
اولاننی ترجیح ایدرم. قرآن کریمی — بنی غشی ایدن اسلوب
وجیزله — ترجمه ترجمه ایتك اكدل آشوب املارمدن بری درکه
بوکا آنجق اوله بریرده واوله برزمانده موفق اولایله جکمی
ظن ایدیورم.»

انتخاب ایده جکم ایکنجی کتاب «أو حکیمی» «عالمه
طیبی». قیلندن برشی اولاجقدر. بونلرک بزم لسانزده یازلش
اولانلری ده وارددر. منقاعده خسته اولدیغ زمانك زیاده کندی
کندمی تدای مجوریتنده قاله جغمی بیلیورم.

اوچنجی کتابك «آنسیقاپه دی» طرژنده یازلش برکتاب
اولماسنی ایسترم. فقط بزم هنوز تمام اولمش بر محیطلمز یوقدر.
اولسه ده اوچ کتابك حدودی ایچنه بش اون جلدك بر
محیطك ویا هیچ اولمازسه آلتی جلدك «قاموس الاعلام» ك
صیقیشدیرلماسنه بیلم مساعده اولنوری؟ بو اولمادیق تقدیرده
انتخاب ایده جکم اوچنجی کتاب «آثار صفا» اولاجقدر.
منفاسنده وفات ایدن بو زوالی بدیخت قارده شمک اولسیس
اشعارنی منقاعده کوز یاشرمله ایصلا نهرق تک ارا ایتکده آجی
برشفا یوقیدر؟

سرور بریر

آنحق «موسیوی راحتسز ایده جکار . . .» جمله
احترازیه سنی ورد زبان ایدن والدلری بی بوبایدہ تطمین
ایدنجیه قادر باشمه حال کلدی .

✽

۳۰ مایس

بوندن اول رسم حقنده سویله دیکم شیرل شهبه سز
شعروده قابل تطبیقدر. مسئله بدایع طبیعتی ویاعلی الاطلاق
گوزملی گوروب طامیق واونی تصویره جسارت ایتمکدن
عبارتدر. حقیقت حالده ایسه بو، آز سوزده چوق معنا
طلب ایتک دیمکدر. بوکون بن اوپله بر حادنه نک، اوپله
بر صحنه نک شاهدی اولدم که حقپله یازلدینی تقدیرده اک
لطیف بر شعره. اکروخواز برچوبان منظومه سنه وجود
ویره بیلیر. فقط یچون هروقت بوسوزلر: شعر، منظومه،
صحنه . . . ندر بونلر؛ مادام که مقصد بر حادنه طبیعیه دن
حقپله متحسس اولمق و فکری او حادنه نک جریان
طبیعیسنه ترک ایتمکدر؛ نیچون هپ بر اورنکه باقورق
چالیشالی، نیچون هرشی عینی قابلره دوکملیدر؟

اکر شو مقدمه یه کوره بندن علوی، محشم،
مطمن بر سرگذشت بکلیه جک اولورسه ک شمدیدن خبر
ویرهیم که بوانتظارک بوشه چیقه جقدر. بوتحسسانی بنده
اویاندیران پک ساده برکویلدور، اوکا کوره حکم ویر.
معتادم وجهله بن فنا نقل ایده جکم، معتادک وجهله سنده
سوزلریمی مبالغیه حمل ایده جکسک؛ ینه والهائیمده . . .
هپ بو والهائیمده درکه بوکبی غرابه تصادف اولنور.
اخلامورلرک آلتنه کویلدورقهو ایچمک ایچون بررایکیشر
طوپلانهرق اولدقجه قلابالق بر جمعیت تشکیل ایتمشلردی.
بویله قلابالقار پک خوشمه کیتمدیکی ایچون مکلمه یی
تقیید ایتمه مک اوزره برهانه بوله رق ایچلرندن چکیلدم.
جوار خانه لک برندن کنج برکویلو چیقدی. کچن
کون اوزرنده رسم یاپدیغم صابانک یانه کله رک بعض
یرلرینی تعمیر ایدرکی اوغراشمغه باشلادی. چهره سی
خوشیمه کیتدی، یاقلاشدم. احوال ومعیشته دأربعض

مصاحبتده دوام ایتدم؛ اوراده کی مکتب خواجه سنک
قیزی اولدینگی، زوجنک بر وراثت مسئله سندن طولایی
سویچرمه کیتدیکنی آکلادم. دیدی که: «کندیسنی
آلداق ایسته یورلردی، مکتوبلرینه هیچ جواب
یازمورلردی؛ ایسته بو سفر کندیسنی کیتدی،
قالم نه ییاجقلر؛ الله ویره ده بر قضایه اوغراماسهیدی؛
بو قنددر هیچ بر خبر آلدیغ یوق!» بوقادیندن آیرلمقه ده
کوچلک چکدم: چوجوقلرک هر برینه برر کروچر
ویردم. شهره ایندیکی زمان کوچوک ژانه بیاض اکمک
آلماسی ایچون برکروچرده والدلرینه ویردکن صکره
اورادن مبادعت ایتدم.

عزیز دوستم، شونی آکلایورم که، نه زمان اولورسه
اولسون قائم غلیان وفورانه کلدیکی زمان اونک بتون
شمتلرینی، بتون ولوله لرینی تسکین ایچون اک مؤثر بر چاره
اولمق اوزره بویله بر مخلوقه تصادف ایتک ایجاب ایدیور؛
اوپله بر مخلوق که شو کذرکاه فانیده حصه سنه دوشن دائرة
مضيقه ایچنده سعادتلی بر سکونت وآسایشله دور ایدر
طور؛ بو صورتله نفقه روزمره سنی تدارکدن بشقه بر
شی دوشونمکسزین یابراقلرک سقوطی سیرایدیر، یالکیز
فیشک تقریبه براز اندیشناک اولور، ایسته اوقادار.

او زماندنبری دیدیکم یره صیق صیق کیدیورم.
چوجوقلر بنله عادتلا ابالی اولدیلر. قهوه می ایچرکن
شکریمی اونلره ویریرم؛ آقشام اوستی سودی، تره یاغلی
باستلری ینه برلکده پایلاشیرز.

هر بازار معین اولان کروچرلرینی آلیرلر. شاید
کلیسا وقتنده بن اوراده بولنه مازسه م میخانه جی قادین
اونلرک هفته لقلرینی منتظماً توزیع مأموردر.

بوچوجوقلر ذره قدر وحشی دکدلرلر؛ بکا هر درلو
مصاللر، حکایه لر سویلرلر. احتساست معصومانه لری
وخصوصیه کویک سارچوجوقلری اطرافه طویلاندقلری
وقت صفوت درون ایله قیصقا نجلقلرینی بللی ایتلری بی
بک اکندیرر.

سؤالر سوردم : بوسورتله آرزومان ایچنده آره مزده اولدجه صمیمی بر معارفه حاصل اولدی ؛ نته کیم بوصاف آدم لرله اکثریا بویله قولایلقله طایشه رق جان و کولدن دوست اولمقدنیز . بکا کنج بر دول قادینک خدمتده بولندیغی ، کندیسنه پانی باققده اولدیغی سویلدی وقادینک مدح اوصافده اوقدار ایلری کیتدی . تفرعات احواله وارنجیه قدار اوندن اوقدر بحث ایتدی که در حال زوالینک خانمه جسماً ، روحاً اسیر اولدیغی استدلال ایتدم . « پک اویله کنج دکدر ، دیوردی ؛ ایلک زوجیه مسعود اولاماش ، شیمیدی ده تکرار تأهل ایتک ایسته میور . » بتون سوزلری اونک کندی نظر نده نه قدار کوزل نه قدار دلربا اولدیغی و خصوصیه - متوفی زوجنک قلبنده بیر اقدیغی زهرناک اثرلری ، خاطره لری سیلیرمک ایچون - قوجه لغه کندیسنی انتخاب ایتمه سنی نه درجه آرزو ایلهدیکنی کوستریوردی . کولکنده کی عشق و وفای ، حالنده کی میلان صافیانه بی سکا لایقیه اکلانه بیلمک ایچون سوزلرینی حرفیاً تکرار ایتمه ایم . فسله اوله رق ال بیوک بر شاعرک خامه اعجاز کارانه سنه مالک اولمیشیم که سکا کوزلرنده کی شعله سودایی ، صدا سنده کی آهنگ مخصوصی ، حال و طورنده کی مأل محبتی تصویر ایده بیله ییم . خیر ، هیچ برلسان او کوزلرده کی حزن عاشقانه یی ، او وضعده کی ملایمت منجدبانیه تشریح ایده مز . نه قدار اعتدایتمه سوزلرم قابا صابا توصیفادن عبارت قلاجق . بی ال زیاده متأثر ایدن جهت ؛ خانمیه آره لرنده کی مناسبتدن بر سؤ ظنه دوشمیه ییم ، یا خود مناسبتنیز بر حرکشتدن بویله بر شبه حاصل ایتیه ییم ، دیه قورقاسی و بوقورقوسنی کیزلیه مه سی ایدی . طراوت نوجوانیدن محروم اولدینی حالد کندیسنی نافابل مقاومت بر محبتله اسیر و تسخیر ایدن اوقادینک جاذبه حسن و آندن بحث ایدرکن بوکنج کوبلوی بن پک بیوک بر ذوق ایل و قلبمک ال درین یرلرنده کی حسیات صمیمیه ایله دیکه مکده ایدم . عمر مده هیچ بوقدار خلوص و صفوتله مترافق ، بوندن

دها آتشین بر سودایه تصادف ایتمه مشیدم ؛ حتی صفوتک بودرجه سنی تصور و تخیل بیله ایتدیکمی سویلسم جائزدر . اکر بکا طاریلیه جغکی بیلسم گوکلمی لبریز شوق و غرام ایدن شو مناسبت معصومانه نک ، شو عشق حقیقنک خاطره سیله حالا متسیج اولدیغی ؛ حالا هر یرده اورف عاشقانه یی تعقیب ایده رک عین حس ایله متحس ، عین آتشله سوزان اولورجه سنه زار و زبون اولدیغی اعتراک ایدردم .

هرشیدن اول کیدوب شوقادینی کورمه ییم . لکن بیانی دوشونولنجه اونی گورمه مه نک دها طاتلی اولدی اکلایشیلیر . گورنجه ، اونی انجق عاشقنک کوزلره گورمه لیدر که بو ذوق زائل اولماسین ؛ احتمال که تصور ایتدیکم قدر کوزل بولمام ؛ احواله بوقدر لطیف برخیا ایچون شائبه دار ایتمه لیدر ؟

۱۶ خیران
چوقنددر ایچون سکا مکتوب یازمیورم ؟ بونی بکا صورایلیرسک ، سن که بوقدار علمسک !... وجودجه ایتی ؟ بونی تخمین ایدرسک ، حتی ... لکن اوزون لاقیردی نه لازم ، سوزک قیصه سنی بن شو صره لرده قلبی دا یقیندن علاقه دار ایده جک بر معارفه جدید حاصل ایتدم . اویله بر معارفه که نه سویلیه جگمی بیلمیورم .
دنیا ناک ال کوزل ، ال سویلی مخلوقلرندن برینی طایفه نصل ونه صورتله موفق اولدیغی سکا صره سیله آکلاتمی براز گوج اولاجق . شو حالنده نمون و بختیار اولان بودوستک نه چاره که یتنه بوسیله فنا بر حکایه نویسد . بر مساک !.. آدم سنده ! هر کس بونی سویلر ، دگی ؟ بونکله برابر او ، نه قدار مکملدر ، ایچون بوقدار مکملدر ... بونی سکا تعریف ایتمکدن عاجزم . شوقدر سویلیه ییم ، کافی : اوکا بوتون بنلکمله مسحور و مسخر اولدم . (مابعدی وار)

گوته - علی کامی